

Enheten för djurhälsa och medicinsk behandling av djur

Anvisning om kartläggning av fågelinfluensa på minkfarmer

Anvisning om kartläggning av fågelinfluensa på minkfarmer

Innehåll

Anvisning om kartläggning av fågelinfluensa på minkfarmer	1
1 Inspektion- och provtagningsbesök.....	1
1.1 Förberedelser inför inspektionen.....	1
1.2 Inspektion av farm, djur och bokföring.....	2
1.3 Provtagning på farmen.....	2
1.3.1 Skydd i samband med provtagning.....	2
1.3.2 Provtagningsutrustning på minkfarm	3
1.3.3 Provtagning	3
1.3.4 Förpackning och sändning av prover	4
1.3.5 Avlägsnande från farmen.....	5
1.3.6 Kostnader	5
2 Konstaterande av fågelinfluensa på pälsfarm och åtgärder orsakade av den	5

1 Inspektion- och provtagningsbesök

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland koordinerar provtagning för kartläggningen av fågelinfluensa hos pälsdjur i hela landet.

Om en tjänsteveterinär i samband med kartlägningsbesöket misstänker att farmen har sjukdom ska hen omedelbart kontakta koordineringen av provtagningen.

1.1 Förberedelser inför inspektionen

Tjänsteveterinären skriver ut förhandsifyllda provremisser, inspektionsblanketter och information om utförd inspektion som samordningen av provtagningen skickat.

På blodprovvrören skrivs farmkoden och det löpande nummer som finns på den förhandsifyllda remissen innan man beger sig till farmen.

Utrustningen förbereds och packas i förväg, till exempel i en plastlåda med lock. Utrustningen förs till det utrymme där proverna kommer att tas. Detta utrymme kan vara ett skinnutrymme eller ett annat lämpligt utrymme, där finns lämplig nivå för provtagning. Det är bra att ställa utrustningen på skyddsplast eller tidningar under provtagningen.

Enheten för djurhälsa och medicinsk behandling av djur

Anvisning om kartläggning av fågelinfluensa på minkfarmer

1.2 Inspektion av farm, djur och bokföring

Tjänsteveterinären undersöker vid inspektionen om djuren visar några symtom som tyder på fågelinfluensa eller onormal dödlighet samt kontrollerar farmens sjukdomsskydd. Under inspektionens skugghusrunda väljs de djur som ska avlivas och som farmaren avlivar efter rundturen. I fråga om sjukdomsskyddet övervakas särskilt områden utanför skugghuset och mellan skugghuset.

Tjänsteveterinären kontrollerar djurhållningsplatsens sjukdoms- och dödlighetsbokföring för alla djur. Om det utifrån bokföringen uppstår misstanke om smitta ska alla pälsdjursarter på farmen kontrolleras. Om det utifrån bokföringen inte uppstår någon misstanke om smitta, kontrolleras endast minkarna. Observationer av symtom, dödlighet och i synnerhet var sjuka djur finns i olika skugghus bokförs (husnummer och burnummer, om kända).

Inom farmområdet rör man sig och talar lugnt eftersom pälsdjur reagerar på mänskligt beteende, och hanteringen av nervösa djur för avlivning är särskilt svår.

Inspektionen bokförs på inspektionsblanketten. Inspektionsberättelsen skickas till farmaren efter inspektionen.

1.3 Provtagning på farmen

Totalt tas det 60 blodprov, med undantag för små farmar där färre prover tas enligt tabellen nedan. Anvisningar för att rikta provtagningen enligt skogshus tillhandahålls vid behov av koordineringen av provtagningen.

1.3.1 Skydd i samband med provtagning

För inspektion och provtagning av djur används följande skyddsutrustning:

- vid inspektionsrundan på farmområdet
 - används en engångs FFP3-andningsskyddsmask utan ventil eller med täckt ventil
- vid provtagning
 - används en engångs FFP3-andningsskyddsmask med ventil.
- under hela kartlägningsbesöket
 - används engångs skyddsoveraller av minst typ 5B
 - en huvudbonad (tvättbar eller engångs) som kan dölja håret
 - engångs nitrilhandskar (standard EN 374-2)
 - engångsskydd för skorna
 - säkerhetsstövlar
 - avfallssäck för använd skyddsutrustning
 - soppåse för brännbart småavfall

I utrymmena för kartläggningen kan skyddsutrustningen kasseras som energiavfall. Avfallspåsen för brännbart småavfall kan lämnas till farmen för avfallshantering. Den lokala

Enheten för djurhälsa och medicinsk behandling av djur

Anvisning om kartläggning av fågelinfluensa på minkfarmer

övervakningen sörjer för att även skyddsutrustningen kasseras. Mer information om skydd:
www.ttl.fi/sv

1.3.2 Provtagningsutrustning på minkfarm

- desinfektionsmedel (min. 70 % etanol) i sprayflaska (ca 1 L)
- 100x 20G vakuumnålar med gummiskydd
- 2x hylsa
- 70x 5 ml sprutor
- 100x 18G lösnålar
- 2-3 L riskavfallskärl för använda nålar och sprutor
- 100x serumbloodprovör av plast (5/4 mL)
- 20x förslutningsbara skyddspåsar för blodprovör (1 L dvs. A5-storlek)
- 1-4x provlådor för blodprov (t.ex. Livsmedelsverkets gul-svarta)
- markeringspenna för märkning av blodprovör och påsar
- absorberande material för att packa in proverna.
 - t.ex. 1 förpackning C-vikt handpapper
- varningstejp
- 1x förpackningsmaskin (tejpmaskin)
- markeringspenna för märkning av kartonglådor
- 1x remissblankett "Uppföljningsundersökning av pälsdjuren AI/SARS-CoV-2"
- 1x skyddspåse för remiss (1 L dvs. A5-storlek)
- rakbladskniv

För förpackning av blodprov kan man i sin enklaste form använda det handpapper som nämns i förteckningen ovan. Man kan också använda lämpligt material som inte nämns i listan ovan för att packa proverna, såsom lådor av wellpapp, rörmoduler av polyetenskum eller lådor av expanderad polystyrenplast.

Proverna behöver inte kylas ned separat och kylförpackningar ska inte användas för transport av dem. Kuriren hämtar blodprov även på fredagar. Blodprover som skickas per post ska avtalas separat med koordineringen.

1.3.3 Provtagnig

Antalet minkar som ska avlivas för att ta blodprover är följande enligt tabellen:

Antal minkar	Blodprover
under 200	46
200–299	52
300–399	54
400–599	56
600–999	58
1000 eller över	60

Enheten för djurhälsa och medicinsk behandling av djur

Anvisning om kartläggning av fågelinfluensa på minkfarmer

Blodprov tas på alla avlivade minkar omedelbart efter avlivningen med hjälp av antingen en spruta och en lösnål eller med vakuummetoden. Som prov tas cirka 4 mL blod i serumröret.

Vid användning av spruta och lösnål ska blodet överföras till serumprovören genom att punktera gummikorken på provröret med nålen som sitter fast i sprutan och sedan låta vakuumet suga upp blodet från sprutan till provröret, för att undvika stänk på provtagarna på grund av överskottstryck. Överflödigt blod lämnas i sprutan och kasseras i en behållare för farligt avfall tillsammans med sprutan och nålen.

Regionförvaltningsverket ordnar uppsamling av kadaver från avlivade djur för blodprovstagnin.

Tjänsteveterinären antecknar på inspektionsblanketten antalet djur som avlivats som provdjur och deras åldersgrupp.

Enligt 23 § i lagen om djursjukdomar (76/2021) är de aktörer som ansvarar för djur och djurhållningsplatser skyldiga att tillåta undersökning och provtagning av djur i anslutning till uppföljningsundersökningen. Med stöd av 75 § i lagen om djursjukdomar och artikel 15 i EU:s kontrollförordning (625/2017) är den aktör som är ansvarig för djuren skyldig att bistå myndigheten vid djurstudier och provtagning som utförs med stöd av bestämmelserna om djursjukdomar.

Livsmedelsverkets undersökningsintyg skickas till farmen om provresultaten, även om fågelinfluensa inte konstateras i undersökningen. Om fågelinfluensa upptäcks i proven kommer länsveterinären att informera uppfödaren om resultatet och de åtgärder som ska vidtas.

1.3.4 Förpackning och sändning av prover

Blodproven klassificeras som "UN 3373". Utöver proverna packas remissen och Livsmedelsverkets blankett "Uppföljningsundersökning AI/SARS-CoV-2 för pälsdjur", <https://www.ruokavirasto.fi/sv/laboratorietjanster/undersokningar-om-djursjukdomar/remisser-for-undersokningar-om-djursjukdomar/#produktionsdjur>

Blodproven packas i Livsmedelsverkets gulsvarta provpaket och levereras med kurir till Livsmedelsverkets laboratorium.

Anvisningar för förpackning av blodprov finns i Livsmedelsverkets ovan nämnda remiss.

Koordineringen av provtagningen avtalar om kurirtransport av blodprov.

Enheten för djurhälsa och medicinsk behandling av djur

Anvisning om kartläggning av fågelinfluensa på minkfarmer

1.3.5 Avlägsnande från farmen

Engångs skyddsutrustningen som används under inspektionsbesöket ska samlas i en sopsäck och kasseras på ett sätt som inte medför risk för smittspridning.

Använda redskap och till exempel stövlar ska desinficeras innan de lämnar farmen. Fågelinfluensaviruset är känsligt för vanliga desinfektionsmedel (t.ex. över 70 % etanol och Virkons S-lösning). Efter inspektionsdagen rekommenderas tvätt av mångsidiga arbetskläder.

1.3.6 Kostnader

Koordineringen av provtagningen ordnar leveransen av proverna till Livsmedelsverkets laboratorium. Livsmedelsverket svarar för kostnaderna för proverna.

Enligt 83 § i lagen om djursjukdomar har ägaren rätt till ersättning från statens medel för djur som djurhälsomyndigheten har beslutat att ska avlivas för undersökning av fågelinfluensa. I ersättning betalas djurets marknadsvärde. Ersättning betalas inte för djur vars värde är ringa, om inte det finns synnerligen vägande skäl för att ersättningen ska betalas ut.

2 Konstaterande av fågelinfluensa på pälsfarm och åtgärder orsakade av den

Om det konstateras högpatogen fågelinfluensa hos pälsdjur på en pälsfarm kommer regionförvaltningsverket att utfärda begränsande föreskrifter för att förhindra sjukdomens spridning, och Livsmedelsverket kommer att besluta om avlivning av alla djur på farmen. Regionförvaltningsverket koordinerar avlivningen av djuren.

Bilagor

Inspektionsblankett: Inspektion och provtagning vid pälsdjursfarmar, kartläggning av fågelinfluensa, 2023
Remissblankett: AI/SARS-CoV-2-uppföljningsundersökning av pälsdjur